

Underlag: Stadgerevidering

Bakgrund

En levande organisation bör ha en levande stadga för att kunna anpassa sig till nya förutsättningar och nya utmaningar. Nationsmötet har makten över stadgan, som måste godkännas på två olika Nationsmöten under två olika terminer. På tredje ordinarie Nationsmötet VT24 godkändes en första läsning av den reviderade stadgan med vissa mindre ändringar i förslaget, och nu ska alltså ännu en läsning godkännas med 2/3 majoritet för att den reviderade stadgan ska gå i effekt.

Process

Sydsåkanska nationens stadgar har reviderats 3 gånger de senaste 10 åren. Den senaste förändringen skrevs 2020 och antogs av Nationsmötet för andra gången 2021. Sedan våren 2023 har en diskussion om en ny stadgerevidering existerat i Seniorskollegiet. Problemen som identifierades var långa och ineffektiva Nations- och Seniorsmöten samt förlegad ansvarsfördelning mellan Nationsmötet och Seniorskollegiet.

Såhär ser tidslinjen ut för stadgerevideringen:

- HT23: En principdiskussion fördes i Seniorskollegiet om en framtida stadgerevidering för att korta ner Nationsmöten.
- Visionsdagen VT24: Formaligruppen tillsattes för att ta fram förslag på reviderad stadga, bestående av Noa Liungman (Q), Ella Kurki, Isak Evaldsson och Inspectoratet.
- Tredje ordinarie Seniorskollegiet VT24: Utkast på reviderad stadga presenterades för Seniorskollegiet. Input på utkastet, som skickades tillbaka till Formaligruppen.
- Town Hall: Förmännen bjöds in till ett öppet möte för att diskutera stadgeändringarna.
- Fjärde ordinarie Seniorskollegiet: Slutgiltigt förslag godkändes av Seniorskollegiet.
- Tredje ordinarie Nationsmötet VT24: första läsning och beslut om stadgeändringarna.
- Workshop med förmännen på Förmannamöte.
- Framtagande av utkast på policy för val av förmän i Seniorskollegiet.
- Andra ordinarie Nationsmötet HT24: andra läsning och beslut om stadgeändringarna.

Stora ändringar och varför vi har valt att föreslå dessa

Angående Nationsmötet

Vi har länge tampats med långa och utdragna Nationsmötet. Seniorskollegiet har identifierat en komplicerad invalsprocess för nya förmän som en stor faktor till att få söka poster. Valberedningen har upplevt lågt tryck då förmän allt oftare väljer att kandidera fritt på mötet, vilket medför att kandidater inte alltid granskas ordentligt. Samtidigt är Nationsmötet ett svårt forum att ta upp viktiga och känsliga ämnen rörande kandidater. Vi känner att Nationsmötet måste fortsätta vara den instansen på Nationen som all makt utgår ifrån, men vi tror inte att detta hjälps av att Nationsmötet för många känns långt, knögligt och läskigt.

Vår lösning handlar om att dela upp förmannaposter i de med stort ansvar och makt (Mästarposter), och de med mindre ansvar och makt (Förmannaposter). Mästarposterna kommer att fortsätta väljas på Nationsmötet, och Valberedningen kommer då att ännu bättre kunna granska kandidaterna till Mästarposterna så att vi väljer in rätt personer på rätt poster. Samtidigt tar Seniorskollegiet och Quratelet över ansvaret att fylla förmannakåren genom att välja förmän. Val av förmän blir då mer likt en arbetsintervju, där kandidater endast behöver komma in en gång och slipper hålla anförande för hela Nationsmötet. Vi tror att detta kommer sänka ribban för att bli förman på Nationen, så att fler vågar sig hit. I samma veva höjer vi ribban för Mästare med större ansvar, så att vi kan lita på att våra Mästare utgör ett värdefullt stöd för hela förmannakåren. Detta är i linje med hur förmän väljs på flera andra nationer i Lund, däribland Helsingkrona. Vi har även förankrat ändringen med Valberedningen, som är positiva till förslaget.

Angående Seniorskollegiet

Qorum-reglerna som finns i Seniorskollegiet i nuläget medför att ett Seniorskollegie som inte är fulltaligt får det väldigt svårt att fatta beslut. Med de nya qorumreglerna får Seniorskollegiet mer spelrum så att även ett mindre Seniorskollegium kan arbeta effektivt. Samtidigt viktas Quratelets röster mot Seniorsledamöternas röster, så att inget parti får ett övertag. Seniorskollegiet ges även beslutsrätt över budget och verksamhetsplan. Dessa kommer fortfarande att presenteras för Nationsmötet, och medlemmarna uppmuntras att komma med synpunkter och feedback, men då det är Seniorskollegiet som i första hand är ansvariga för att utforma och sedan utföra verksamhetsplan och budget blir processen enklare om Seniorskollegiet även beslutar om dessa. Ett problem som har identifierats i nuläget är att Seniorskollegiet kan ducka ansvar för en dålig budget, då denna har antagits av Nationsmötet. Ansvarsutkrävningen blir tydligare om Seniorskollegiet fastslår en budget, och det ser vi som viktigt för interndemokratin.

Bilagor till underlaget

Det här underlaget kommer med följande bilagor:

- Bilaga 1: jämförelse mellan den reviderade stadgan som föreslogs på första läsningen på det tredje nationsmötet VT24, och rådande stadga.

- Bilaga 2: ytterligare förändringar i stadgan som tillkom av yrkanden under det tredje nationsmötet VT24.
- Bilaga 3: den nya föreslagna stadgan.

Yrkande

- Att Nationsmötet beslutar att bifalla den andra läsningen av den reviderade stadgan för Sydsåkanska nationen i enlighet med Bilaga 3.

Noa Liungman, Qurator
Lund, 2024